

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 6C/9/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8213206327
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Lajoš
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:8213206327.21

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Romanom Lajošom, v spore žalobcu: Servisná spoločnosť Partner, s.r.o., Slávičie údolie 106, 811 02 Bratislava, IČO: 36 610 984, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Údernícka 5, 851 01 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: H. O., A.. XX.X.XXXX, W. F. F. XX, XXX XX W., o zaplatenie 555,14 Eur s príslušenstvom, o nároku na zaplatenie úroku z omeškania s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania v sume 130,12 Eur, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu **z a m i e t a**.

Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie za obdobie od 25.1.2014 do 5.9.2016 v rozsahu 57,28%, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník a vo zvyšnej časti žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie nepriznáva.

Žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania vedeného na základe jeho odvolania z 18.10.2016 nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa návrhom doručeným súdu dňa 15.8.2013 domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 555,14 Eur, ako aj úrokov z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 305,22 Eur od 23.6.2010 do zaplatenia a 9% ročne zo sumy 249,92 Eur od 24.11.2010 do zaplatenia ako aj trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 27.5.2009 uzavrel so žalovaným Zmluvu o obchodnom zastúpení a výkone činnosti sprostredkovania poistenia (ďalej len „zmluva“), predmetom ktorej bola úprava podmienok výkonu činnosti žalovaného pre žalobcu. Žalovanému v súvislosti s jeho činnosťou pre žalobcu vznikla povinnosť vrátiť žalobcovi tzv. odňatú províziu vo vzťahu k zaniknutým poisťným zmluvám. Žalobca si svoje nároky na vrátenie odňatej provízie uplatnil voči žalovanému faktúrami č. 410000260 zo dňa 22.6.2010 a č. 410000597 zo dňa 23.11.2010. Napriek uplynutiu dátumu splatnosti uvedených faktúr žalovaný žalobcovi jeho nárok na vrátenie odňatej provízie neuhradil. Celková výška nároku žalobcu voči žalovanému na vrátenie odňatej provízie predstavuje sumu 555,14 Eur, ktorá zodpovedá nároku na vrátenie odňatej provízie vo vzťahu k jednotlivým zaniknutým poisťným zmluvám.

3. Žalovanému bola žaloba spolu s prílohami doručená spolu s platobným rozkazom č.k. 5Ro/285/2013-30 z 28.11.2013 dňa 24.1.2014. Označený platobný rozkaz bol podaním odporu

žalovaného z 31.3.2013 zrušený (§ 174 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku). V odpore proti platobnému rozkazu žalovaný nesúhlasil s uplatneným nárokom a namietal, že od spoločnosti EOS KSI Slovensko s.r.o. mu bol doručený pokus o zmier z 24.6.2013, na ktorý reagoval e-mailom z 1.7.2013, na ktorý už nedostal žiadnu odpoveď. Uvádzal, že až zo súdneho spisu sa mu prvýkrát sa mu dostali do rúk faktúry za odňaté provízie a provízne zostavy a až teraz si môže preveriť, či naozaj došlo k zrušeniu zmlúv uzatvorených prostredníctvom jeho osoby a či pohľadávka žalobcu je relevantná. Zároveň deklaroval možnosť mimosúdneho vyrovnanie medzi stranami.

4. Okresný súd Bardejov rozsudkom č.k. 6C/9/2014-134 z 5.9.2016 rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 555,14 Eur s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 305,22 Eur od 23.6.2010 do zaplataenia, s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 249,92 Eur od 24.11.2010 do zaplataenia. Konštatoval, že žalobca 27.5.2009 uzavrel so žalovaným Zmluvu o obchodnom zastúpení a výkone činnosti sprostredkovania poistenia (ďalej len „zmluva“), predmetom ktorej bola úprava podmienok výkonu činnosti žalovaného pre žalobcu. Žalovanému v súvislosti s jeho činnosťou pre žalobcu vznikla povinnosť vrátiť žalobcovi tzv. odňatú províziu vo vzťahu k zaniknutým poistným zmluvám. Žalobca si svoje nároky na vrátenie odňatej provízie uplatnil voči žalovanému faktúrami č. 410000260 zo dňa 22.6.2010 a č. 410000597 zo dňa 23.11.2010. Napriek uplynutiu dátumu splatnosti uvedených faktúr žalovaný žalobcovi jeho nárok na vrátenie odňatej provízie neuhradil. Celková výška nároku žalobcu voči žalovanému na vrátenie odňatej provízie predstavuje sumu 555,14 Eur, ktorá zodpovedá nároku na vrátenie odňatej provízie vo vzťahu k jednotlivým zaniknutým poistným zmluvám. V časti nároku na zaplataenie istiny v sume 555,14 Eur rozsudok nebol odvolaním napadnutý a nadobudol právoplatnosť, v časti nároku na úrok z omeškania a náhrady trov konania bol rozsudok Okresného súdu Bardejov zrušený uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 10Co/115/2016-148 zo 7.12.2016 a vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Vo svojom zrušujúcom uznesení Krajský súd v Prešove konštatoval, že okresný súd bez vykonania akéhokoľvek dokazovania potrebného pre posúdenie skutočností, kedy sa žalovaný dozvedel o uplatnenom nároku žalobcu, priznal žalobcovi požadované úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho po splatnosti obidvoch faktúr s tým, že v odôvodnení svojho rozhodnutia sa nijako nevysporiadal s námietkami žalovaného, že tento sa do omeškania s úhradou vyššie uvedených faktúr nemohol dostať, nakoľko o nich nemal vedomosť z dôvodu, že tieto mu neboli doručené. Uložil súdu prvej inštancie rozhodnúť až po doplnení dokazovania ohľadom dátumu, ku ktorému sa žalovaný dozvedel o nároku žalobcu uplatnenom v tomto konaní a po vyhodnotení skutkových okolností, najmä pokiaľ sa týka preukázania doručenia kvalifikovanej výzvy pre žalovaného na splnenie tejto povinnosti a posúdiť opätovne dôvodnosť uplatneného nároku žalobcu na úroky z omeškania s tým, že najneskôr sa žalovaný o uplatnenom nároku žalobcu dozvedel doručením žalobného návrhu zo strany súdu a následne o tejto časti (uplatnených úrokov z omeškania) súd prvej inštancie opätovne rozhodne. V novom rozhodnutí má súd prvej inštancie podľa § 396 ods. 3 CSP rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania.

6. Dodatkom č. 2 k Rozvrhu práce Okresného súdu Bardejov na rok 2020 došlo s účinnosťou k 8.1.2020 k zmene zákonného sudcu, ktorým bol vo veci vydaný tento rozsudok.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením zmluvy o obchodnom zastúpení a výkone činnosti sprostredkovateľa poistenia z 27.5.2009 na č.l. 5-11 a č.l. 93-96, faktúrou č. 410000597 z 9.11.2010 na č.l. 12, faktúrou č. 410000260 z 8.6.2010 na č.l. 13, províznym výkazom na meno žalovaného na č.l. 14-16, Kódexom obchodnej služby na č.l. 17-22, pokusom o zmier z 24.6.2013 na č.l. 23 a č.l.120, e-mailom žalovaného z 1.7.2013 na č.l. 33 a č.l. 123, automatickou odpoveďou právneho zástupcu žalobcu na neho z 1.7.2013 na č.l. 34, výpisom o platbe žalovaného z 29.12.2016 na č.l. 156, e-mailovou komunikáciou zo 4.7.2013 predloženou žalobcom na č.l. 163, výpisom z obchodného registra na osobu žalobcu na č.l. 256-257 a ostatným obsahom spisu.

8. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný vykonával pre žalobcu činnosť spočívajúcu v sprostredkovaní poistenia pre žalobcu, za ktorú boli žalovanému vyplácané provízie. Žalobca fakturoval žalovanému v zmysle dohodnutých zmluvných podmienok svoj nárok na vrátenie odňatej provízie v sume 555,14 Eur a to faktúrou č. 410000597 z 9.11.2010 na sumu 249,92 Eur a faktúrou č. 410000260 z 8.6.2010 na sumu 305,22 Eur, pričom na preukázanie ich doručenia žalovanému žalobca nepredložil žiadne dôkazy.

9. Z listu označeného ako pokus o zmier z 24.6.2013 vyplýva, že právny zástupca žalobcu konajúc za žalobcu vyzval žalovaného na zaplatenie pohľadávky v sume 555,14 Eur a zákonného úroku v sume 140,81 Eur s tým, že upovedomil žalovaného na možnosť súdneho vymáhania tejto pohľadávky. Z obsahu označeného pokusu o zmier nevyplýva, že by jej prílohou boli označené faktúry a ostatné k žalobe pripojené dôkazy. Žalovaný potvrdil doručenie tejto písomnosti e-mailom z 1.7.2013, keď zo svojej adresy rkovac@azet.sk <mailto:rkovac@azet.sk> žiadal právneho zástupcu žalobcu o preukázanie relevantnosti pohľadávky, ktorú vymáhajú.

10. Žalobca kópiou e-mailovej správy doručovanej na adresu: buxi@azet.sk <mailto:buxi@azet.sk> zo 4.7.2013 preukazoval, že žalovanému zaslal faktúry vystavené žalobcom ako aj provízny výkaz dokazujúci oprávnenosť uplatňovanej pohľadávky.

11. Podľa dokladu o platbe z 29.12.2016 žalovaný predmetné faktúry zaplatil uvedeného dňa. Tento dátum úhrady nespochybňuje ani žalobca vo svojom vyjadrení z 25.8.2017 na č.l. 162.

12. K právnemu posúdeniu žalobcom uplatnenému úroku z omeškania súd uvádza:

13. Podľa § 768k zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), ustanovenia o čase plnenia peňažného záväzku dlžníka (§ 340a), osobitné ustanovenia pre čas plnenia peňažného záväzku dlžníka, ktorým je subjekt verejného práva (§ 340b), ustanovenia o omeškaní dlžníka (§ 365) a ustanovenia o nekalých zmluvných podmienkach a nekalej obchodnej praxi (§ 369d) účinné od 1. februára 2013 sa nevzťahujú na záväzkové vzťahy uzavreté pred 1. februárom 2013.

14. Podľa § 365 ods. 1 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31.1.2013, dlžník je v omeškaní, ak nespĺní riadne a včas svoj záväzok, a to až do doby poskytnutia riadneho plnenia alebo do doby, keď záväzok zanikne iným spôsobom. Dlžník však nie je v omeškaní, pokiaľ nemôže plniť svoj záväzok v dôsledku omeškania veriteľa.

15. Podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31.1.2013, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

16. Podľa § 369 ods. 2 písm. a) Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31.1.2013, úroky z omeškania sa stanú splatnými po uplynutí dňa alebo lehoty, ktoré sú v zmluve určené na splnenie peňažného záväzku. Ak deň alebo lehota na splnenie peňažného záväzku nie je v zmluve určená, úroky z omeškania sa stanú splatnými uplynutím 30 dní od doručenia dokladu veriteľa na splnenie peňažného záväzku dlžníkom (ďalej len „doklad“),

17. Podľa § 340 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak čas plnenia nie je v zmluve určený, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie záväzku ihneď po uzavretí zmluvy a dlžník je povinný záväzok splniť bez zbytočného odkladu po tom, čo ho veriteľ o plnenie požiadal.

18. Povinnosťou dlžníka v obchodnoprávných a občianskoprávných vzťahoch je plniť záväzok riadne a včas. Omeškanie dlžníka vzniká nesplnením povinností plniť riadne a včas, pričom dlžník (žalovaný) je povinný plniť obidve podmienky zániku záväzku súčasne, teda povinný splniť záväzok aj riadne, aj včas, inak sa dostane do omeškania. Omeškanie dlžníka s plnením záväzku má za následok zmenu obsahu záväzkovo-právneho vzťahu. Namiesto primárneho záväzkového vzťahu mu vzniká sekundárny záväzkový vzťah - zodpovednosť za omeškanie. Posudzovaný právny vzťah strán sa aj pokiaľ ide o požadované úroky z omeškania žalovaného so splnením záväzku, riadiť príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka (§ 365 až § 369) v znení účinnom do 31.1.2013 (§ 768k Obchodného zákonníka), kde k omeškaniu dlžníka dôjde, ak dlžník nespĺní svoj záväzok riadne a včas. Na splnenie tohto záväzku musí byť veriteľom (žalobcom) vyzvaný. V danom prípade pri omeškaní dlžníka (žalovaného) kogentné ustanovenie § 365 vymedzuje jeho omeškanie porušením záväzkového vzťahu.

19. Čas plnenia záväzku je spravidla určený v zmluve, alebo vyplýva z osobitných ustanovení upravujúcich čas plnenia pri jednotlivých typoch zmlúv. V týchto prípadoch sa dlžník dostane do omeškania uplynutím času plnenia, keď na to, aby sa dlžník dostal do omeškania, nie je potrebný žiaden právny úkon zo strany veriteľa. Stačí, že uplynie deň splatnosti a v tomto čase nedošlo k riadnemu plneniu. Omeškanie teda nastáva automaticky. Zo zmluvy o obchodnom zastúpení a výkone činností sprostredkovateľa poistenia nevyplýva čas plnenia žalovaného, kedy je povinný vrátiť žalobcovi odňatú províziu, preto ak tento čas nie je určený v zmluve a nevyplýva ani z osobitných ustanovení upravujúcich jednotlivé typy zmlúv (zmluvu o obchodnom zastúpení), platí všeobecná úprava obsiahnutá v § 340 a nasl., kedy je dlžník povinný záväzok plniť bez zbytočného odkladu potom, čo ho veriteľ o plnenie požiada. To znamená, že v takomto prípade omeškanie nenastáva automaticky uplynutím času plnenia tak, ako je to v prípade, keď je čas plnenia určený, ale veriteľ musí dlžníka požiadať o plnenie (tzv. interpelácia). Týmto svojím jednostranným úkonom vytvorí predpoklady na omeškanie dlžníka (mora fit ex persona). Nárok na úrok z omeškania potom vzniká uplynutím 30 dní od doručenia dokladu veriteľa na splnenie peňažného záväzku dlžníkom [§ 369ods. 2 písm. a) Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31.1.2013]. Dlžník je povinný plniť najneskoršie v deň nasledujúci po požiadaní.

20. V posudzovanom prípade nebolo preukázané skoršie doručenie faktúr č. 410000597 a č. 410000260 spolu s províznymi výkazmi odôvodňujúcimi fakturovanú sumu skôr ako so žalobou a medzi časom zrušeným platobným rozkazom č.k. 5Ro/285/2013-30 z 28.11.2013, teda dňa 24.1.2014. Rovnako nebolo preukázané doručenie kvalifikovanej výzvy na úhradu pohľadávky, pretože žalobcom predkladaný pokus o zmier síce bol k 1.7.2013 žalovanému doručený, ten však neobsahoval ani faktúry a ani podklady (provízne výkazy) pre posúdenie dôvodnosti žiadaného vyplatenia pohľadávky. Žalovaný nepreukázal ich doručenie ani na e-mailovú adresu žalovaného, pretože dôkaz o ich doručení zo 4.7.2013 nepreukazuje doručenie sporných faktúr a províznych podkladov žalovanému na jeho adresu rkovac@azet.sk <mailto:rkovac@azet.sk>, ale na adresu buxi@azet.sk <mailto:buxi@azet.sk>, ohľadne ktorej v priebehu konania žalovaný popieral, že mu patrí. Preto žalovaný bol prvý krát kvalifikovane vyzvaný a boli mu doručené doklady v zmysle § 369 ods. 2 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31.1.2013 až 24.1.2014 a 30 dní na ich plnenie mu uplynulo 23.2.2014 (nedeľa), čiže do omeškania sa dostal až v utorok 26.2.2014. Nárok na úrok z omeškania z uplatnených odňatých provízií fakturovaných žalobcom faktúrou č. 410000597 z 9.11.2010 a faktúrou č. 410000260 z 8.6.2010 na č.l. 13 teda žalobcovi vznikol od 26.2.2014 a trval do 29.12.2016, teda omeškanie žalovaného trvalo 1037 dní. Deň počiatku omeškania žalovaného (26.2.2014) je rozhodujúci aj pre určenie výšky úroku z omeškania, ktorý môže žalobca od žalovaného požadovať.

21. V zmysle § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31.1.2013, ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva.

22. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka za bodkočiarkou, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

23. Podľa § 10c Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „nariadenie vlády“), ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

24. Podľa § 3 nariadenia vlády v znení do 31.1.2013, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

25. V danom prípade k omeškaniu žalovaného došlo 26.2.2014, kedy bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 0,25%, teda žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania 8,25% ročne zo sumy 555,14 Eur od 26.2.2014 do 29.12.2016, čo po prepočte súdu predstavuje sumu 130,12 Eur, ktorú súd žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcom rozsahu žalobcom uplatnený nárok zamietol pre jeho nedôvodnosť.

26. Podľa § 255 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

27. Podľa § 257 Civilného sporového poriadku, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

28. Žalovaný v konaní opakovane navrhoval o nároku na náhradu trov konania rozhodnúť za použitia § 257 C.s.p. s poukazom na skutočnosť, že mal od počiatku snahu riešiť spor mimosúdne, pričom žalobca sa o skončenie sporu takýmto spôsobom vôbec nepokúsil (v tomto smere žalovaného ani nekontaktoval), žalobca nepredložil žiaden dôkaz o doručení relevantných dokladov týkajúcich sa uplatneného nároku pred tým, ako inicioval toto súdne konanie, nesplnil si svoju dôkaznú povinnosť o tvrdenom omeškaní žalobcu, čím došlo k jeho poškodeniu, pričom svoj záväzok vyrovnal hneď, ako mu to dovolili jeho finančné pomery. Žalobca však až do skončenia dokazovania trval na dôvodnosti uplatnených úrokov z omeškania ako aj nároku na náhradu trov konania.

29. Ustanovenie § 257 C.s.p. (predtým § 150 ods. 1 O.s.p.) predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 C.s.p.) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 C.s.p.). Aplikácia daného ustanovenia musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (pozri napr. R 34/1982). Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax, dnes už ustálenú (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 MCdo 17/2009, 5 Cdo 67/2010 či 3 MCdo 46/2012), podľa ktorej nemožno § 257 C.s.p. považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Túto normu preto nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú, a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Aj tu však treba skúmať, či nejde o výnimku z výnimky, či teda na ponechanie účinkov právnej normy nie sú dané dôvody. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (k tomu napr. nálezy Ústavného súdu ČR, III. ÚS292/07, či I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (pozri nález Ústavného súdu ČR, III. ÚS 727/2000). Ustanovenie § 257 C.s.p. neslúži na zmierňovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami (pozri nález Ústavného súdu ČR, I. ÚS 2862/07). Použitie § 257 C.s.p. neodôvodňuje ani fakt, že strana nie je solventná, alebo, že zároboková a majetková situácia strany, ktorá v spore zvíťazila, je lepšia ako u jej protistrany. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti teda, inými slovami, na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok.

30. V danom prípade pokiaľ ide o nárok na náhradu trov konania úspešnejšej strany konania súd videl dôvody hodné osobitného zreteľa hlavne v procesnej situácii po zrušení rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 6C/9/2014-134 z 5.9.2016 uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 10Co/115/2016-148 zo 7.12.2016, teda vo fáze konania po skončení odvolacieho konania vedeného na podklade odvolania žalovaného z 18.10.2016, v ktorej žalobca ani žalovaný vo svojej podstate nenavrhovali žiadne dokazovanie, ktoré by vyžadovalo vykonanie dokazovania v ich prítomnosti na pojednávaní. V tomto období okrem oboznámenia dôkazu o zaplatení istiny žalovaným 29.12.2016 nebol do spisu predložený žiaden dôkaz, ktorý by už nebol predložený v skoršom konaní (žalobcom predložená e-mailová komunikácia zo 4.7.2013 bola žalobcom predložená už skôr ako príloha k vyjadreniu k odvolaniu žalovaného (č.l. 146). Na pojednávaniach konaných po doručení uznesenia Krajského súdu v Prešove č.k. 10Co/115/2016-148 zo 7.12.2016 nebolo vykonané žiadne nové dokazovanie, pričom tieto pojednávania boli vykonané v neprítomnosti žalovaného po doručení jeho písomného ospravedlnenia. Žalobcom uplatnený nárok na úrok z omeškania 9% ročne zo sumy 305,22 Eur od 23.6.2010 do 29.12.2016 a zo sumy 249,92 eur od 24.11.2010 do zaplatenia vo vyčíslení predstavujúci sumu 316,30 Eur, ktorý zostal predmetom konania po čiastočnom zrušení rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 6C/9/2014-134 z 5.9.2016 predstavuje nárok s nízkou hodnotou (t.j. do 2.000,- Eur), na prerokovanie ktorého ani nie je potrebné jeho prejednanie na pojednávaní [§ 177 ods. 2 písm. a) Civilného sporového poriadku]. V tejto procesnej situácii, kedy pre neefektívnu činnosť prvoinštančného súdu pred pridelením

veci novému zákonnému sudcovi nedošlo k meritornému rozhodnutiu na prvom následne nariadenom pojednávaní po doručení uznesenia Krajského súdu v Prešove č.k. 10Co/115/2016-148 zo 7.12.2016 stranám konania, súd vidí dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by nebolo možné považovať priznanie nároku na náhradu trov konania v konaní úspešnejšiemu žalobcovi za spravodlivé. Obdobné dôvody pre nepriznanie nároku na náhradu trov konania súd vidí u úspešnejšieho žalobcu aj v období od podania žaloby do dňa doručenia žaloby s prílohami žalovanému (24.1.2014), nakoľko v tejto časti ako bolo už vyššie konštatované nebol žalovaný v omeškaní, keďže žalovanému dovtedy neboli riadne doručené žalobcove faktúry ani doklady odôvodňujúce uplatnený nárok. Preto súd žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania za obdobie prevyšujúce časový interval od 25.1.2014 do 5.9.2016 nepriznal.

31. Nárok na náhradu trov konania úspešnejšiemu žalobcovi preto patrí za obdobie od doručenia žaloby s prílohami (faktúrami) do vydania rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 6C/9/2014-134 z 5.9.2016, keďže v časti istiny 555,14 Eur s úrokom z omeškania 8,25% ročne zo sumy 555,14 Eur od 26.2.2014 do 29.12.2016 bola žaloba napokon zhodnotená ako dôvodná. Žalobca bol v konaní celkovo úspešný v rozsahu 78,64%, teda v rozsahu sumy 685,26 Eur (555,14 Eur istina + 130,12 Eur úrok z omeškania) z celkového nároku 871,44 Eur (555,14 Eur istina + 316,30 Eur úrok z omeškania) a neúspešný v rozsahu 21,36%, teda v rozsahu sumy 186,18 Eur. Po odrátaní neúspechu žalobcu od jeho úspechu súd priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu tohto rozdielu, t. j. 57,28%.

32. Podľa § 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

33. Žalovaný bol v odvolacom konaní vedenom na základe jeho odvolania z 18.10.2016 voči žalobcovi plne úspešný, keďže v ňom došlo k zrušeniu rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 6C/9/2014-134 z 5.9.2016 v napadnutej časti. Z obsahu spisu však bolo zistené, že v tejto časti žalovanému žiadne trovy konania nevyplývajú. K tomu súd poznamenáva, že princípu rozumnosti v práve (princípu „zdravého rozumu“) chrániaceho hodnotu racionality, vyvoditeľného z idey právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a tiež princípu efektivity vyplývajúceho z Čl. 17 C. s. p., nezodpovedá taká interpretácia a aplikácia ustanovenia § 262 ods. 1 a 2 C. s. p., výsledkom ktorej je rozhodnutie súdu obsahujúce výrok, že strana sporu má nárok na náhradu trov konania, hoci je v čase rozhodovania súdu zrejmé, že jej zjavne žiadne trovy nevznikli a už ani vzniknúť nemôžu, a tiež následné rozhodnutie súdu obsahujúce výrok, že strana sporu je povinná zaplatiť druhej strane náhradu trov konania vo výške 0,00 Eur. Takéto výroky sú za danej situácie rozporné a nerešpektujúce zásadu, podľa ktorej z nemožného právo (nárok, záväzok) nevznikne, resp. že k nemožnému sa neprihliada (impossibilia nulla obligatio est - nemožné nezakladá záväzok - D 50, 17 185 - Celsus). Odporujú zároveň všeobecnému poznaniu, že „z ničoho nič nevznikne“ (Lukretius). Navyše rozhodnutie súdu ukladajúce povinnosť plniť, ktoré je v skutočnosti rozhodnutím o uložení povinnosti neplniť (resp. rozhodnutie ukladajúce povinnosť plnenia a zároveň neplnenia), oslabuje autoritu súdov a dôveryhodnosť výkonu súdnictva. Keďže žalovanému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania avšak súčasne mu žiadne trovy konania nevznikli, súd rozhodol tak, že žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

34. O výške priznaného nároku na náhradu trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením postupom podľa § 262 C.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.